

Memorandwm Esboniadol ar gyfer Rheoliadau'r Fasnach mewn Anifeiliaid a Chynhyrchion Perthynol (Cymru) (Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2020

Lluniwyd y Memorandwm Esboniadol hwn gan yr Is-adran Datblygu Gwledig a Deddfwriaeth o fewn Adran yr Amgylchedd, Sgiliau ac Adnoddau Naturiol Llywodraeth Cymru ac fe'i gosodir gerbron Senedd Cymru ar y cyd â'r is-ddeddfwriaeth uchod ac yn unol â Rheol Sefydlog 27.1

Datganiad y Gweinidog

Yn fy marn i, mae'r Memorandwm Esboniadol hwn yn rhoi darlun teg a rhesymol o effaith ddisgwyliedig Rheoliadau'r Fasnach mewn Anifeiliaid a Chynhyrchion Perthynol (Cymru) (Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2020

Rwyf wedi gwneud y datganiadau sy'n ofynnol gan Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018. Mae'r datganiadau hyn i'w gweld yn Rhan 2 o'r Atodiad i'r Memorandwm hwn.

Lesley Griffiths AS
Gweinidog yr Amgylchedd, Ynni a Materion Gwledig
24 Tachwedd 2020

Rhan 1

1. Disgrifiad

Bydd Rheoliadau'r Fasnach mewn Anifeiliaid a Chynhyrchion Perthynol (Cymru) (Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2020 (yr "offeryn") yn gwneud diwygiadau i is-ddeddfwriaeth, sy'n gymwys o ran Cymru a pharth Cymru, mewn perthynas â'r fasnach mewn anifeiliaid a chynhyrchion perthynol.

Bydd Rhan 1 a Rhan 3 o'r offeryn hwn yn dod i rym yn union cyn diwrnod cwblhau'r cyfnod gweithredu a bydd Rhan 2 o'r offeryn hwn yn dod i rym ar ddiwrnod cwblhau'r cyfnod gweithredu.

2. Materion o ddiddordeb arbennig i'r Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

Mae'r offeryn yn cael ei wneud gan Weinidogion Cymru drwy arfer y pwerau a roddwyd gan baragraff 1(1) o Atodlen 2 a pharagraff 21 o Atodlen 7 i Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018 ('y Ddeddf Ymadael'), er mwyn mynd i'r afael â methiannau cyfraith yr UE a ddargedwir i weithredu'n effeithiol a diffygion eraill sy'n deillio o ymadawiad y Deyrnas Unedig (DU) â'r Undeb Ewropeaidd (UE).

Fel y nodir yn natganiad y Gweinidog yn Rhan 2 o'r Memorandwm Esboniadol hwn, cynigir bod yr offeryn hwn yn ddarostyngedig i'r weithdrefn gadarnhaol ddrafft. Mae'r offeryn yn gwneud mân newidiadau technegol ac felly dylai fod yn destun cael ei ddirymu.

Mae'n ofynnol o dan baragraff 4 o Atodlen 2 i Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018 i Weinidogion Cymru ymgynghori â'r Ysgrifennydd Gwladol ar unrhyw ddarpariaethau sydd i ddod i rym cyn bod y cyfnod gweithredu'n dod i ben. Yn unol â'r gofyniad hwn, ymgynghorwyd â'r Ysgrifennydd Gwladol drwy lythyr ar wahân a gyhoeddwyd ar 17 Tachwedd 2020.

3. Y cefndir deddfwriaethol

Mae angen diwygio deddfwriaeth ddomestig sy'n deillio o gyfraith yr UE er mwyn sicrhau bod y llyfr statud yn gweithredu'n effeithlon ac yn effeithiol ar ôl i'r DU ymadael â'r UE.

Mae'r Ddeddf Ymadael yn trosi'r rhan fwyaf o gyfraith yr UE sy'n uniongyrchol gymwys fel y saif yn union cyn diwrnod cwblhau'r cyfnod gweithredu yn gyfraith ddomestig ac yn cadw cyfreithiau a wneir yn y DU sy'n gweithredu rhwymedigaethau'r UE. Mae'r Ddeddf Ymadael hefyd yn creu pwerau dros dro i wneud is-ddeddfwriaeth i ddelio â diffygion a fyddai'n deillio o ymadawiad y DU. Mae adran 11 o'r Ddeddf Ymadael a pharagraff 1 o Atodlen 2 iddi yn rhoi pwerau i Weinidogion Cymru fynd i'r afael â diffygion.

Yn unol â gofynion y Ddeddf Ymadael, mae Lesley Griffiths, Gweinidog yr Amgylchedd, Ynni a Materion Gwledig, wedi gwneud y datganiadau perthnasol fel y nodir yn Rhan 2 o'r Atodiad i'r Memorandwm Esboniadol hwn.

4. Diben y ddeddfwriaeth a'r effaith y bwriedir iddi ei chael

Diben yr offeryn yw sicrhau bod cyfraith yr UE a ddargedwir yn gweithredu'n effeithiol unwaith y bydd y DU yn ymadael â'r UE. Bydd yn diwygio cyfeiriadau diangen at gyfreithiau a systemau'r UE na fyddant bellach yn berthnasol ar ddiwedd y cyfnod gweithredu ac sy'n angenrheidiol i sicrhau system sy'n gweithio ar gyfer mewnforio anifeiliaid byw (gan gynnwys ceffylau), cynhyrchion sy'n dod o anifeiliaid (gan gynnwys cig), sgil-gynhyrchion anifeiliaid, a phlasm cenhedlu tra'n cynnal safonau bioddiogelwch a lles.

Nod y diwygiadau arfaethedig yw cynnal y drefn fewnforio bresennol a byddant yn sicrhau y bydd gan Gymru system fewnforion y gellir ei chyflawni ac sy'n gweithio'n dda ar gyfer anifeiliaid a chynhyrchion anifeiliaid ar ddiwedd y cyfnod gweithredu. Bydd y diwygiadau arfaethedig hefyd yn cyflwyno trefniadau trosiannol ar gyfer tiriogaethau penodedig (drwy fewnosod Atodlen 5 newydd i Reoliadau'r Fasnach mewn Anifeiliaid a Chynhyrchion Perthynol (Cymru) 2011) i gyflawni penderfyniad Llywodraeth y DU i gyflwyno rheolaethau swyddogol ar fewnforion o'r gwledydd hynny yn amodol ar fesurau trosiannol arbennig.

Bydd y dull gweithredu fesul cam o 1 Ebrill 2021 yn caniatáu i Brydain Fawr amddiffyn ei hun rhag mewnforynion yr UE o Gynhyrchion sy'n Dod o Anifeiliaid ("POAO") a allai fod yn risg bioddiogelwch. O ystyried bod Prydain Fawr ar hyn o bryd yn rhan o drefn yr UE i sicrhau iechyd anifeiliaid ac iechyd planhigion ("SPS"), mae'r risg hon yn isel iawn ar hyn o bryd. Yn ogystal, drwy'r gofyniad cyn-hysbysu, bydd y drefn newydd yn darparu data ar y risg a achosir gan fewnforynion yr UE. Bydd y data hyn yn gallu llywio penderfyniadau ar reolaethau yn y dyfodol, gan arwain at drefn fwy effeithlon.

Bydd cam olaf y dull gweithredu fesul cam yn golygu y bydd pob POAP ac Anifail Byw yn dod i mewn ac yn cael eu gwirio mewn Safle Rheoli Ffiniau (BCP) o 1 Gorffennaf 2021 ymlaen. Mae Swyddogion Llywodraeth Cymru ar y cyd ag asiantaethau cyflawni eraill wrthi'n asesu effaith y newid hwn ac yn cynllunio'r gwaith o adeiladu a darparu'r safleoedd hyn. Bydd y diwygiadau a wneir gan yr offeryn hwn yn gweithio ar y cyd â Rheoliadau Rheolaethau Swyddogol (Anifeiliaid, Bwyd Anifeiliaid a Bwyd, Ffioedd Iechyd Planhigion etc.) (Cymru) 2020 a Rheoliad (EU) 2017/625 i sicrhau bod gan ein Safleoedd Rheoli Ffiniau fframwaith deddfwriaethol gweithredol i weithredu ynddo.

Mae'r diwygiadau arfaethedig yn cael eu gwneud yn unol â'r Ddeddf Ymadael er mwyn sicrhau nad oes unrhyw rwystr deddfwriaethol i symud anifeiliaid byw gan gynnwys ceffylau, a masnachu mewn cynhyrchion anifeiliaid gan gynnwys cig gyda'r UE a thrydydd gwledydd rhestredig eraill, ar ddiwedd y cyfnod gweithredu.

Beth mae'r offeryn yn ei wneud

Mae Rhan 2 o'r offeryn (rheoliadau 2 hyd at 32) yn gwneud diwygiadau gweithredol i Reoliadau'r Fasnach mewn Anifeiliaid a Chynhyrchion Perthynol 2011.

Mae Rhan 3 o'r offeryn (Rheoliad 33 hyd at 37) yn gwneud diwygiadau canlyniadol i offerynnau statudol eraill er mwyn ystyried y diwygiadau yn Rhan 2.

5. Ymgynghori

Ni chafwyd ymgynghoriad cyhoeddus. Diben yr offeryn yw galluogi'r fframwaith deddfwriaethol a pholisi domestig presennol i aros yn ddigyfnewid drwy ymadawiad y DU â'r UE.

6. Asesiad Effaith Rheoleiddiol (RIA)

Ni chynhyrchwyd asesiad effaith mewn perthynas â'r offeryn hwn gan na ragwelir unrhyw effaith ar y sectorau preifat, gwirfoddol na chyhoeddus.

Atodiad: Datganiadau o dan Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018

Rhan 1: Tabl Datganiadau o dan Ddeddf 2018

Mae'r tabl hwn yn nodi'r datganiadau y gallai fod eu hangen ar Weinidogion Cymru o dan Ddeddf 2018. Mae'r tabl hefyd yn nodi'r datganiadau hynny y gallai fod eu hangen ar Weinidogion y Goron o dan Ddeddf 2018, y mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i'w darparu hefyd pan fo angen. Mae'r datganiadau gofynnol i'w gweld yn Rhan 2 o'r atodiad hwn.

Datganiad	Lle mae'r gofyn	I bwy y mae'n berthnasol	Beth sy'n ofynnol
Priodoldeb	Is-baragraff (2) o baragraff 28, Atodlen 7	Yn gymwys i Weinidogion y Goron sy'n arfer pwerau yn adrannau 8(1), 9 a 23(1) neu'n arfer pwerau ar y cyd yn Atodlen 2. Mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i wneud yr un datganiad wrth arfer pwerau yn Atodlen 2.	Datganiad nad yw'r OS yn gwneud mwy na'r hyn sy'n briodol.
Rhesymau da	Is-baragraff (3) o baragraff 28, Atodlen 7	Yn gymwys i Weinidogion y Goron sy'n arfer pwerau yn adrannau 8(1), 9 a 23(1) neu'n arfer pwerau ar y cyd yn Atodlen 2. Mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i wneud yr un datganiad wrth arfer pwerau yn Atodlen 2	Datganiad i esbonio'r rhesymau da dros wneud yr offeryn a bod yr hyn sy'n cael ei wneud yn gam gweithredu rhesymol.
Cydraddoldeb	Is-baragraffau (4) a (5) o baragraff 28, Atodlen 7	Yn gymwys i Weinidogion y Goron sy'n arfer pwerau yn adrannau 8(1), 9 a 23(1) neu'n arfer pwerau ar y cyd yn Atodlen 2. Mae	Datganiad i egluro pa ddiwygiadau, diddymadau neu ddirymadau, os o gwbl, sy'n cael eu gwneud i Ddeddfau Cydraddoldeb 2006 a 2010 a deddfwriaeth a wneir oddi tanynt.

		Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i wneud yr un datganiad wrth arfer pwerau yn Atodlen 2	Datganiad y mae'r Gweinidog wedi rhoi sylw dyledus i'r angen i ddileu gwahaniaethu ac ymddygiad arall a waherddir o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010.
Esboniadau	Is-baragraff (6) o baragraff 28, Atodlen 7	Yn gymwys i Weinidogion y Goron sy'n arfer pwerau yn adrannau 8(1), 9 a 23(1) neu'n arfer pwerau ar y cyd yn Atodlen 2. Mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i wneud yr un datganiad wrth arfer pwerau yn Atodlen 2	Datganiad i esbonio'r offeryn, nodi'r gyfraith berthnasol cyn y diwrnod ymadael, esbonio effaith yr offeryn ar gyfraith yr UE a ddargedwir a rhoi gwybodaeth am ddiben yr offeryn, e.e. a fwriedir newidiadau bach neu dechnegol i gyfraith yr UE a ddargedwir yn unig
Troseddau	Is-baragraffau (3) a (7) o baragraff 28, Atodlen 7	Yn gymwys i Weinidogion y Goron sy'n arfer pwerau yn adrannau 8(1), 9 a 23(1) neu'n arfer pwerau ar y cyd yn Atodlen 2. Mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i wneud yr un datganiad wrth arfer pwerau yn Atodlen 2	Datganiad yn nodi'r 'rhesymau da' dros greu trosedd, a'r gosb gysylltiedig.
Is-ddirprwyo	Paragraff 30, Atodlen 7	Yn gymwys i Weinidogion y Goron sy'n arfer pwerau yn adrannau 8(1), 9 a pharagraff 1 o Atodlen 4 i greu pŵer deddfwriaethol na chaiff un o Weinidogion y Goron nac Awdurdod Datganoledig eu harfer. Mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i wneud yr	Datganiad i esbonion pam mae creu pŵer is-ddirprwyo o'r fath yn briodol.

		un datganiad wrth arfer pwerau yn Atodlen 2 neu baragraff 1 o Atodlen 4 i greu pŵer deddfwriaethol na chaiff un o Weinidogion y Goron neu Awdurdod Datganoledig eu harfer.	
Brys	Is-baragraff (2) ac (8) o baragraff 7, Atodlen 7	Gweinidogion Cymru yn arfer pwerau yn Rhan 1 o Atodlen 2 ond yn defnyddio'r weithdrefn frys ym mharagraff 7 o Atodlen 7	Datganiad

Rhan 2

Datganiadau sydd eu hangen wrth ddefnyddio pwerau galluogi o dan Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018

1. Datganiad ynghylch priodoldeb

Mae Gweinidog yr Amgylchedd, Ynni a Materion Gwledig wedi gwneud y datganiad canlynol ynghylch defnyddio pwerau deddfwriaethol yn Neddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018:

"Yn fy marn i, nid yw Rheoliadau'r Fasnach mewn Anifeiliaid a Chynhyrchion Perthynol (Cymru) (Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2020 yn gwneud dim mwy nag sy'n briodol. Mae hyn yn wir oherwydd gwneir yr holl newidiadau er mwyn mynd i'r afael â diffygion sy'n deillio o ymadael â'r UE yn unig."

2. Rhesymau da

Mae Gweinidog yr Amgylchedd, Ynni a Materion Gwledig wedi gwneud y datganiad canlynol ynghylch defnyddio pwerau deddfwriaethol yn Neddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018:

"Yn fy marn i, mae rhesymau da dros y darpariaethau yn yr offeryn hwn, ac rwyf wedi dod i'r casgliad eu bod yn gamau gweithredu rhesymol".

3. Cydraddoldeb

Mae Gweinidog yr Amgylchedd, Ynni a Materion Gwledig wedi gwneud y datganiad canlynol:

"Nid yw Rheoliadau'r Fasnach mewn Anifeiliaid a Chynhyrchion Perthynol (Cymru) (Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2020 yn diwygio, diddymu na dirymu darpariaeth neu ddarpariaethau yn Neddf Cydraddoldeb 2006 na Deddf Cydraddoldeb 2010 neu is-ddeddfwriaeth a wneir o dan y Deddfau hynny."

Mae Gweinidog yr Amgylchedd, Ynni a Materion Gwledig wedi gwneud y datganiad canlynol ynghylch defnyddio pwerau deddfwriaethol yn Neddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018:

"Mewn perthynas â Rheoliadau'r Fasnach mewn Anifeiliaid a Chynhyrchion Perthynol (Cymru) (Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2020, rwyf i, Lesley Griffiths, wedi rhoi sylw dyledus i'r angen i ddileu gwahaniaethu, aflonyddu, erledigaeth

ac unrhyw ymddygiad arall a waherddir gan neu o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010."

4. Esboniadau

Gwnaed y datganiad o ran esboniadau yn adran 4 (Diben y ddeddfwriaeth a'r effaith y bwriedir iddi ei chael) o brif gorff y memorandwm esboniadol hwn.

5. Troseddau

Ddim yn gymwys/ddim ei angen.

6. Is-dirprwyo deddfwriaethol

Ddim yn gymwys/ddim ei angen.

7. Brys

Ddim yn gymwys/ddim ei angen.